

Әр елде тұратын шетел азаматтарының құқықтары мен міндеттері әртүрлі. Басқа елде тұратын азаматтар сол елдің заңна базасына тиіс. Бұл ерекшелік белгілі бір мемлекет аумағына қатысты шетел азаматтары құқықтарының кейбір жағдайларда шектелетінінен көрініс табады. Қазақстан өз тәуелсіздігін алып өз конституциясымен орнатты. Біз қазір тәуелсіз еліміз және біздің елге көптеген шетелдік азаматтар қоныс аударып келіп жатыр. Осы тұста біздің мемлекет аясында осы аумағына келуші шетел азаматтары қандай құқықтар мен міндеттерге ие бола алады деген мәселелер кезіні пайда болады. Бұл мәселелерді шешуге әр мемлекет өзарааралық - құқықтық нормалармен сүйенетіні сөзсіз. Сондықтан да өзарааралық құқық нормаларының шетел азаматтарының құқықтық жағдайын реттеуге бағытталған кез-келген ішкі заңнама нормаларымен басым күшке ие болатыны белгілі. Бұл ереме Қазақстан Республикасы Конституциясында көрініс тапты. Біздің ел аясында тұратын шетел азаматтарының құқықтары қысқартылды. Шетел азаматтары Қазақстан азаматтары ретінде қабылданып жеке құжат ала алады. Қазақстан Республикасында шетел азаматтары мекендеген кезінде орындауға тиіс қандай да бір міндеттерді атқарады. Алайда міндеттері мен салықтар төлейді. Мәне олар өскере алмайды. Шетелдіктердің өздерінің еркін таңдауға болады. Мәс өсіріп мәс бағалау өздерінің қалауымен мен әр мектепке бара алады. Біз осылай ойлай келе Қазақстан Республикасының аумағында тұратын шетел азаматтарының құқықтық мәртебесі бар екенін білеміз. Қазақстан Республикасынан кету кезінде шетел азаматтары қолданылатын шетелдік паспорттар немесе Қазақстан Республикасының бұған үкілдік алып мемлекеттік органдары берген кету визиялары болған жағдайда кете алады.